

mine. Linna privileegide § 16 põhjal pidid küll kõik ehitusasjad alluma esimeses instantsis kambristu-kohtule, kuid ajajooksul oli muutunud harjumuseks esitada neid otse raele. Selle tulemusena oli lakanud pea igasugune pidev kontroll ehitusasjanduse üle. Alles 1693 ennistati bürgermeister Remmini ettepanekul vana kord⁸⁵. Nagu nägime, ei tahtnud aga väljaspool kodanikkonda seisvad kinniku-omanikud tunnustada linna jurisdiktsiooni ka ehitusasjus ning pahatihti püüdsid sagedasti sellest mööda hiilida ka kodanikud, lastes otsustada tüliäraseid küsimusi raest mööda minnes valitsusvõimudel. Et parandust võis loota ainult valitsusvõimu vahelesegamisest, pöördus raad Remmini ettepanekul a. 1695 kindralkubernerite poole palvega üllitada plakat, millega kõigile keelataks linna jurisdiktsiooni piirkonnas alustada ühtki ehitust, enne kui sellest on teatatud magistraadile ning ehituspaik üle vaadatud naabrite juuresolekul kambristuhärrade poolt. Samas plakatis palus raad ka keelata tulemüüride asemele puust planke või vaheseinu ehitada, sest veel hiljuti on need põhjustanud suurema õnnetuse⁸⁶.

Millegipärast ei pidanud aga kindralkuberner J. J. Hastfer, kes muidu omistanud alati suurt tähelepanu Tartu heakorra tõstmisele, palve täitmist kohaseks ning vastas, et sellesisulise määruse üllitamine kuulub magistraadi enda kompetentsi⁸⁷. Raadi, kes oli küllaltki kogunud, kui vähe tema määrusi täideti isegi kodanike poolt, ei võinud see vastus rahuldada mingil määral. Seetõttu koostas ta küll plakati kava, kuid saatis selle ikkagi heakskiitmiseks kubernerile⁸⁸. Hastferi surma tõttu detsembris 1695 jäi aga asi esialgu soiku. Et vahepeal jällegi mitmed kroonu ametnikud olid linnavõimude teadmata saanud kubermanguvalitsuselt load puust hoonete ehitamiseks, palus raad järgmise aasta kevadel kuberner E. Soopi, kes täitis kindralkubernerite aset, avaldada Hastferilt palutud plakati⁸⁹. Ettevaatlik ja formaalne Soop vastas, et tal olevat „bedencken ein Placat ergehen zu lassen“; kuid ta soovitas lahkesti, kui esineks mõni „Casus specialis“, selle kubermanguvalitsusele ette kanda — või ka ise lahendada⁹⁰.

Vaevalt kaks kuud möödunud, teataski raad kubernerile ühest eriti mõtlemapanevast „casusest“. Nimelt oli ökonoomia kameriir Muräus

⁸⁵ Raeprot. 1693 lk. 693.

⁸⁶ Raeprot. 1695, lk. 389—390, 460; koopiaramat 1695, lk. 117—119.

⁸⁷ IV, 333. Hastfer raele.

⁸⁸ Koopiaramat 1695, lk. 219—220.

⁸⁹ Koopiaramat 1696, lk. 190—2.

⁹⁰ V, 26. Soap raele 2. 7. 1697.